

GI MEG EN HEST FOR ETT KONGERIKE

Eller... dronning Märtha...?

*Av Per Henrik Gullfoss
gullfoss@hebb.no*

© Prinsesse Märtha Louise (Foto: Cathrine Wessel / Det Kongelige Hoff)

På mange måter kan det være fristende å si at Märtha som den førstefødte står for tur til å bli vår virkelige dronning. Og hennes mot og måte å stå frem på viser at hun faktisk synes å være på vei til å fylle denne rollen.

Et av de mest kjente sitatene i teaterhistorien stammer fra Shakespeare's Richard den II. Hvor han omringet av sine fiender ute på slagmarken roper ut; En hest! En hest! Ett kongerike for en hest! Märtha har funnet sine hester, og kanskje nettopp kontakten med hestene fører henne til et nytt dronningrike?

Jeg vil begynne denne lille artikkelen med å takke Märtha for hennes mot, hennes dype forståelse av vårt behov for det åndelige, og for at hun virkelig gjør det hun er kommet ned på jorden for å gjøre. Jeg kan føle meg fristet til å kalle henne dronning Märtha. Det er vel ikke så mange som husker på at hvis vi ikke hadde levd i en kultur som fortsatt var preget av gammel mannsjåvinistisk tradisjon og tankegang, så hadde Märtha som den førstefødte faktisk blitt vår neste dronning. Et interessant spørsmål som melder seg er jo kongehusets rolle i forhold til samfunnet og det landet de er monarker i. Det er gammel mytologisk belegg for å se på kongen og kongens tilstand som et uttrykk for hele landet. Mange kjenner den gamle keltiske historien om the fisher king. Hvor kongens sykdom er et speil av landets sykdom. Hvis vi tenker på utviklingen av menneskets jeg og individualitet, så har konger, faraoer og keisere alltid vært et uttrykk for det individuelle, som er et eksempel og et symbol for det kollektive. I dag er denne rollen blitt noe annerledes, fordi vi alle har en meget sterk jegidentitet og jegfølelse. Men i gamle dager var det helt naturlig å tenke på alle oss *ikke kongelige* som folket... og herskeren som det individuelle uttrykket for det kollektive folket.

På mange måter kan det være fristende å si at Märtha som den førstefødte står for tur til å bli vår virkelige dronning. Og hennes mot og måte å stå frem på viser at hun faktisk synes å være på vei til å fylle denne rollen. For svært mange av oss er det Märtha som viser seg som en sann dronning i våre hjerter, mens Harald og Håkon er konge og kronprins for våre hjerner, og de har også selvfølgelig en plass i manges hjerter, men ikke på samme måte som Märtha. Så hva er det dronningen (kan byttes med monarken/kongen) egentlig skal være? Et speil av folkets meninger, vilje og bevissthet? Den delen av oss (folket) som føler oss sterkest representert av og identifiserer oss mest med Märtha, er kanskje ikke den mest offisielle delen av folket. Men gjennom blant annet Märtha opplever vi å få en stemme som snakker for oss ut i det offentlige rom. Vi vet også at Märtha slett ikke står alene, eller er en skrudd raring som må sees på som litt mindre begavet. Noe som mange enda ikke har oppdaget

er at en stadig økende del av Norges befolkning slett ikke er tradisjonelle kristne, med tro på helvete, fordømmelse og arvesynden, men heller ikke finner noe mening i god gammel naturvitenskapelig ateisme. Noen hevder at det er en uting at man skal kunne velge og vrake sin åndelige tro og identitet der man har lyst. De mener det finnes noen gitte sannheter, og de forfektes av de store religioner, i vårt land først og fremst den protestantiske kristendom. Tenk hvor tilbakestående man i dag ville bli sett på, hvis man brukte de samme argumentene om politikk? Man må holde seg til det partiet man er født inn i, og ikke ha egne politiske meninger, det skaper jo bare tull i systemet! Vi lever da vitterlig i et land med trosfrihet og dyp toleranse for at man har sin helt egen forståelse og syn på politikk. Så underlig at den samme frihet og toleranse ikke gjelder åndelighet. Jeg er litt i tvil om kirken med sine dogmer og krav på å forvalte

”I sann sjamanistisk tradisjon forteller Märtha at man kan snakke med hester og andre dyr gjennom å bruke sitt hjerte. Og i samklang med mange åndelige tradisjoner tør hun å si at hun faktisk har kontakt med lysvesener og bevisstheter som ikke er inkarnert i form her på jorden.”

sannhet og kjenne den ene veien til frelse er den som klamrer seg hardest til sin makt og sine sannheter, eller om det er det såkalt vitenskapelige og materialistiske verdensbilde som vinner prisen for å være mest dogmatisk.

Så jeg vil takke Märtha. Både fordi hun tar sin oppgave som en kongelig representant for folket alvorlig, og gjør det hun finner riktig og sant. Hvor deilig det er med en som henne, som tør å hevde sin røst og si det hun virkelig føler og tenker, og på den måten tar utfordringen med å stå frem til spott og spe for alle de som føler at hun truer eller rokker ved deres gamle og til tider ganske så loslitte verdensbilde. En annen kjær dramatiker, Henrik Ibsen skrev et sted at en sannhet lever høyst i tjue år. Hvis han har rett, så er det mange av våre oppleste og vedtatte sannheter som for lengst burde fått en verdig begravelse. Er det så sannheten det Märtha

står for? Vel det er i hvert fall hennes sanne og ekte opplevelse av meningen med livet og sitt eget liv. Og dermed en sannhet som er like verdifull og viktig å respektere som noe annet. Stadig flere av oss oppdager at det finnes mer enn det fysiske univers. At livet og dermed mennesket er en del av en mye større og mer omfattende virkelighet enn den rent fysiske. Og stadig flere oppdager at veien til å finne den dypeste sannhet, den som bor i ditt eget hjerte og sinn, er en vei du må finne og oppdage selv. Nettopp det at intet blir sannhet fordi en annen forteller deg at det er slik, er kanskje noe av det viktigste med den nye søken etter åndelighet og mening som utfolder seg med stadig større kraft. En av grunnene til at dette kan skje, spesielt i et land som Norge, er at vi for det meste har dekket våre basale behov. Vi har stort sett mat, klær og tak over hodet, og opplever derfor kollektivt det som før var et overklassefenomen, nemlig søken etter en dypere mening. Vi har tid og ressurser til å gå ut over det som trengs for å mestre hverdagen og opprettholde livet. Og stadig flere av oss finner ikke den store mening i å stadig jage etter større rikdom og flere materielle goder. Vi har tid, ledig åndskapasitet og behov for å trenge dypere inn i det underliggende mysterium og søke etter en forståelse som kan sette våre jordiske liv og utfoldelse i en større sammenheng. Det er dette behovet og fenomenet som dronning Märtha fremstår som en ypperlig representant for. Vi leter etter kjærlighet og en mening med våre liv som går ut over det å finnes her i fysisk form. For oss, som har hørt dette ropet og kjenner denne lengsel i vårt indre, kan Märtha oppleves som en sann dronning, som med sitt eget eksempel viser oss en som er villig til å følge sitt eget hjerte og tro på sin egen sannhet, og som tør å vise frem sitt hjerte og noe av det dyrebareste hun har, og risikere både uthengning og latterliggjørelse. Nok en gang vil jeg si takk til deg for dette Märtha. Takk for at du er her, for at du tør og for at du forteller om din store kjærlighet til dyr. I sann sjamanistisk tradisjon forteller du at man kan snakke med hester og andre dyr gjennom å bruke sitt hjerte. Og i samklang med mange åndelige tradisjoner tør du å si at du faktisk har kontakt med lysvesener og bevisstheter som ikke er inkarnert i form her på jorden. Ditt mot og din villighet til å følge din egen vei og finne din egen sannhet i ditt eget hjerte er en inspirasjon for mange av oss og forhåpentligvis en vekker og åpner for mange av de som står og undrer på hva de selv ønsker å være, oppleve og bruke sitt jordiske liv til. Takk!